

CHARAKTERISTIKA ŠVP

Základní cíle školního vzdělávacího programu

Poskytovat žákům kvalitní základy všeobecného vzdělání. Vytvořit podmínky pro další vzdělávání, komunikaci mezi lidmi a uplatnění v životě. Rozvíjet osobnost každého žáka, aby byl schopen samostatně myslet, svobodně se rozhodovat a projevovat se jako demokratický občan v souladu s obecně uznávanými životními a mravními hodnotami.

Zaměření školy

- v oblasti výuky jazyků se zaměřujeme na rozvoj znalostí v komunikativních oblastech jazyka, na rozšíření nabídky jazyků a na rozvoj schopností žáků bezproblémově cizí jazyk používat
- pro podporu výuky cizích jazyků rozvíjíme partnerské výměnné pobyty a setkání se žáky zemí EU
- budujeme kvalitní materiální zázemí pro zvyšování efektivity výuky všech jazyků
- v oblasti sportu jsme se s ohledem na úspěšnost našich žáků při sportovních zápoleních rozhodli pro podporu a rozvoj především míčových her jako je volejbal, fotbal a další hry
- pro sportovní aktivity chceme využívat taktéž našeho sportovního areálu
- při výuce dáváme přednost činnostnímu učení a projektovému učení
- do výuky zavádíme hravé metody práce žáků, skupinové vyučování a směřujeme výuku k co největší efektivitě
- chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou moci využít především v jejich budoucím praktickém životě
- pomáháme žákům při zapojování do vědomostních a sportovních soutěží
- v oblasti využívání komunikačních a informačních technologií vytváříme technické zázemí pro výuku na vysoké kvalitativní úrovni
- výpočetní technika má být pro naše žáky dostupná a zcela běžná
- v oblasti environmentální výchovy nabízíme žákům zapojení do všech aktivit spojených s ochranou přírody a vzájemného respektování člověka s životním prostředím
- dodržujeme pravidla pro ochranu přírody a vedeme žáky k ekologickému myšlení
- podporujeme u žáků rozvoj zdravých mezilidských vztahů, vytváření příjemného klimatu školy a všeobecně lidský přístup k lidem ve společnosti
- vedeme žáky k vzájemnému respektování mezi sebou a k toleranci odlišných etnik
- žáky považujeme za rovnocenné sociální partnery uvnitř školy
- dodržujeme zásady otevřeného partnerství nejen pro žáky, ale také pro rodiče a další subjekty s nimiž spolupracujeme
- podporujeme u žáků rozvoj jejich zdravého sebevědomí a vývoj na základech demokratického občana
- při výuce věnujeme stejnou péči všem žákům bez rozdílu nadání
- klademe důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny žáky
- záleží nám také na rovných možnostech přístupu ke vzdělání i pro žáky tělesně postižené

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a postupně rozvíjet **klíčové kompetence** a poskytnout základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Hlavní cíle vzdělávání v ZŠ Břeclav Na Valtické

- umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

Klíčové kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, jsou multifunkční a mají nadpředmětovou podobu. K jejich utváření a rozvíjení směřujeme společně uplatňovanými a upřednostňovanými postupy, metodami, formami práce, aktivitami a činnostmi.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> - motivujeme žáky k celoživotnímu učení - vybíráme různé metody a strategie učení - podporujeme pozitivní vztah k učení - poskytujeme žákům prostor pro samostatnou práci a experimentování, pokusy, laboratorní práce - vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací - vytváříme prostor pro diskusi - vedeme žáky k sebehodnocení a kritickému zhodnocení výsledků svého učení - cíleně připravujeme žáky do soutěží a olympiád

<p>Kompetence k řešení problémů</p> <p>Kompetence k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> - předkládáme žákům různé problémové situace - vedeme žáky k samostatnému řešení problémů - podporujeme skupinovou práci a týmovou spolupráci - zapojujeme žáky do řízené diskuse - umožňujeme prostor pro hledání řešení problému v naučné literatuře, na internetu a ostatních zdrojích - realizujeme se žáky projekty, které vedou k řešení problémových situací - vedeme ke kritickému myšlení a vytváření uvážlivých rozhodnutí - umožňujeme žákům obhajovat a nést odpovědnost za svá rozhodnutí - povzbuzujeme, oceňujeme, poukazujeme na možné komplikace - vedeme k prezentaci výsledků, k vlastní formulaci a argumentování
<p>Kompetence komunikativní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky v logickém sledu ústní i písemnou formou - podporujeme kultivovaný projev žáků - vedeme k aktivnímu naslouchání - formou hry rozvíjíme komunikativní dovednosti - vedeme žáky k sebekontrolě a sebeovládání - zařazujeme do výuky diskusí, společně se žáky stanovujeme její pravidla - učíme se porozumět různým typům textů a sdělení - podporujeme setkávání žáků s dětmi českých i zahraničních partnerských škol - umožňujeme žákům aktivně vstupovat do společenského dění v obci a uplatňovat tak své komunikativní dovednosti
<p>Kompetence sociální a personální</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zařazujeme skupinovou práci, podporujeme týmovou spolupráci - podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu - podněcujeme žáky k vytvoření pravidel práce ve skupině, vedeme je k jejich dodržování - usilujeme, aby žáci střídali schopnost měnit role ve skupině - podporujeme potřebu efektivně spolupracovat a pomáhat si - vedeme žáky k sebehodnocení a sebereflexi - učíme žáky diskutovat, vyslechnout názor druhého - vedeme ke vzájemnému respektu - podporujeme schopnost žáků kultivovaně prosadit a obhájit svůj názor
<p>Kompetence občanské</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ve třídě podporujeme společné stanovení pravidel soužití - podněcujeme ke spoluvytváření školního řádu - vedeme žáky k respektování přesvědčení jiných lidí - směřujeme žáky k chápání základních principů-zákonů a norem

<p>Kompetence občanské</p>	<ul style="list-style-type: none"> - respektujeme individuální rozdíly žáků - vedeme k respektování a ochraně našich tradic, kulturního a historického dědictví - prakticky se zapojujeme do ekologických aktivit vedoucích k ochraně životního prostředí - učíme žáky zodpovědnému chování v krizových situacích - vytváříme modelové situace, v nichž směřujeme žáky k ochraně zdraví člověka - vedeme k odmítání útlaku a hrubého zacházení - odmítáme projevy rasismu, fyzického i psychického násilí
<p>Kompetence pracovní</p>	<ul style="list-style-type: none"> - výuku obohacujeme co nejvíce praktickými činnostmi a exkurzemi - rozšiřujeme škálu prakticky zaměřených volitelných předmětů - k výuce využíváme odborné učebny - vedeme k bezpečnému a účinnému používání pomůcek a materiálů - seznamujeme žáky s různými profesemi - navštěvujeme úřad práce - vedeme žáky k vytvoření a dodržování pravidel bezpečného chování - směřujeme k vědomé ochraně zdraví a životního prostředí - pomocí projektů rozvíjíme podnikatelské myšlení žáků - vedeme žáky ke schopnosti využít získané znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost
<p>Kompetence digitální</p>	<ul style="list-style-type: none"> - motivujeme žáky k běžnému používání digitálních zařízení a technologií, aplikací a služeb za účelem usnadnění a zkvalitnění výsledků své práce a zjednodušení pracovních postupů - vedeme žáky k využívání digitálních technologií při učení i při zapojení do života školy a do společnosti - poskytujeme podporu v samostatném rozhodování, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít - vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, při využití vhodných zvolených postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu - učíme vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků - směřujeme žáky k chápání významu digitálních

	<p>technologií pro lidskou společnost, seznamujeme je s novými technologiemi, učíme kriticky hodnotit jejich přínosy a reflektovat rizika jejich využívání</p> <p>- učíme předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky</p>
--	---

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Postup školy při zabezpečení vzdělávání žáků, u kterých se projevuje potřeba podpůrných opatření

- Žák, jehož vzdělávání vyžaduje z důvodu jeho speciálních potřeb podpůrná opatření, je žák s mírnými obtížemi ve vzdělávání, s akcelerovaným vývojem školních dovedností, aktuálně zhoršeným zdravotním nebo psychickým stavem nebo s problémy se začleněním do kolektivu.
- Třídní učitel (nebo kterýkoli vyučující) na základě pozorování, prověřování znalostí a dovedností žáka, analýzou jeho výsledků a/nebo po rozhovoru s rodiči identifikuje žáka, který má mírné problémy ve vzdělávání nebo v zapojení do kolektivu anebo jsou jeho školní dovednosti akcelerovány. Třídní učitel se případně domluví s výchovnou poradkyní na náslechu v hodině.
- Selhávající a nadané žáky vytipovává také speciální pedagog (výchovný poradce) v rámci školního depistážního šetření.
- V první fázi pomoci selhávajícímu nebo nadanému žákovi poskytne vyučující přímou podporu, tedy individualizuje výuku, aby zmapoval možné formy podpory žáka.
- Zjistí-li vyučující, že tato režimní opatření nejsou dostačující, navrhne pro žáka pedagogickou intervenci. O poskytnutí pedagogické intervence rozhoduje ředitel školy. Formulář a pokyny k poskytování pedagogické intervence jsou k dispozici ve složce ŠPP.
- Pokud podpůrná opatření nevedou k naplnění cílů, doporučí škola zákonnému zástupci žáka spolupráci se školským poradenským zařízením (ŠPZ).
- Metodickou pomoc vyučujícím při vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami poskytují členové ŠPP. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v jednotlivých předmětech je také tématem jednání jednotlivých předmětových komisí.
- V naší škole jsou pro žáky se SVP podle doporučení ŠPZ a přiznaného stupně podpory zařazeny tyto předměty speciálně pedagogické péče:
  1. Rozvoj percepčních dovedností (zrakové, sluchové vnímání, prostorová orientace)
  2. Rozvoj grafomotorických dovedností
  3. Nácvik sociální komunikace

Další oblasti případně vychází z konkrétních obtíží žáka.

2. Postup školy při odesílání žáků k vyšetření do školského poradenského zařízení (ŠPZ) a evidenci zpráv z vyšetření

- Vyšetření žáka v ŠPZ (PPP, SPC) doporučuje třídní učitel. Podnět k vyšetření mohou dát třídnímu učiteli i ostatní vyučující žáka nebo jeho zákonný zástupce.
- Návrh na vyšetření žáka v ŠPZ projedná třídní učitel se zákonným zástupcem žáka. Zákonný zástupce žáka si může vybrat, v jakém školském poradenském zařízení chce nechat své dítě vyšetřit. Neposkytne-li zákonný zástupce žáka součinnost směřující k přiznání podpůrných opatření, jež jsou v nejlepším zájmu žáka, postupuje škola a školské poradenské zařízení podle §10 odst. 4 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů.
- Dotazník školského poradenského zařízení vyplní třídní učitel po konzultaci s vyučujícími žáka a pracovníky ŠPP. Vyplněný dotazník předá třídní učitel administrativní pracovníci školy, která zajistí jeho odeslání do příslušného ŠPZ.
- Výchovný poradce konzultuje se ŠPZ doporučená podpůrná opatření před vydáním konečného doporučení.
- Všechna doporučení zasláná ŠPZ z vyšetření zaeviduje administrativní pracovnice školy, podpůrná opatření II. – V. stupně zaznamená do školní matriky a vytištěné doporučení předá výchovné poradkyni.
- Závěry vyšetření projedná třídní učitel se zákonným zástupcem žáka za přítomnosti výchovného poradce. Na tomto jednání je podepsán informovaný souhlas.
- Originál doporučení je uložen u výchovné poradkyně, kopie v katalogovém listu žáka.
- TU informuje o závěrech vyšetření všechny vyučující žáka.
- Podpůrná opatření realizuje škola bez zbytečné prodlevy, nejpozději do 4 měsíců ode dne podpisu doporučení.
- Škola poskytování podpůrných opatření vyššího stupně ve spolupráci s ŠPZ průběžně vyhodnocuje.

3. Postup školy při vytváření a realizaci individuálních vzdělávacích plánů (IVP)

- TU projedná se zákonným zástupcem dítěte poskytování tohoto podpůrného opatření a zajistí podpis informovaného souhlasu.
- Škola zajistí vypracování IVP pro daného žáka do 30 dnů. Výchoziskem pro vypracování IVP je školní vzdělávací program příslušné školy a doporučená podpůrná opatření.
- Všichni vyučující žáka, jejichž předmětů se IVP týká, připraví podklady pro tvorbu IVP třídnímu učiteli. Tyto podklady by měly zahrnovat přehled konkrétních podpůrných opatření

v souladu s doporučením ŠPZ. Na jejich základě třídní učitel vytvoří návrh IVP a projedná ho s členem ŠPP.

- Pro vypracování IVP jsou připraveny speciální formuláře, které jsou k dispozici ve složce ŠPP.

- IVP je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření.

- IVP lze upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah u žáků s podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory. Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo nahradit celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

- Návrh IVP je elektronicky odeslán ke konzultaci do ŠPZ a je k dispozici i v tištěné podobě zákonným zástupcům žáka k připomínkování.

- Je-li IVP připraven, pozve třídní učitel k jeho projednání zákonného zástupce žáka. Jednání o IVP se kromě třídní učitel, žáka a zákonného zástupce žáka účastní i pověřený pracovník ŠPP. Z jednání musí vyplýnout, že na zajištění péče o žáka se musí podílet i zákonní zástupci žáka.

- Projednaný IVP podepíše zákonný zástupce žáka, žák, třídní učitel a všichni vyučující žáka, jejichž předmětů se IVP týká.

- Originál IVP je uložen u výchovné poradkyně, jednu kopii založí třídní učitel do katalogového listu žáka a jednu kopii obdrží zákonný zástupce. Informace o vzdělávání podle IVP je uložena ve školní matrice.

- Třídní učitel v průběhu celého školního roku koordinuje plnění IVP. IVP může být na základě speciálních vzdělávacích potřeb žáka doplňován a upravován v průběhu celého školního roku. Na konci školního roku TU plnění a efektivitu IVP stručně zhodnotí a toto hodnocení zapíše do příslušné části IVP.

4. Podmínky vzdělávání žáků s podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;

- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;

- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;

- při vzdělávání žáka, který v komunikaci využívá prostředků alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;

- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- v odůvodněných případech dělení a spojování vyučovacích hodin;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby;
- spolupráci s ostatními školami i s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP).

5. Úprava očekávaných výstupů a vzdělávacích obsahů pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory

- K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory upravovat i obsahy vzdělávání žáka v dílčích oblastech, které žák vzhledem ke svým vzdělávacím potřebám a zdravotním omezením nemůže zvládnout nebo je zvládá alternativním způsobem.
- Znamená to, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.
- V souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. se v případě podpůrných opatření třetího stupně u žáků s lehkým mentálním postižením využijí výstupy minimální doporučené úrovně.
- V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí. Zařazují se předměty speciálně pedagogické péče a v předmětech, ve kterých žák selhává je možné využít pedagogickou intervenci.
- Pro nadané a mimořádně nadané žáky se umožňuje obohacování nad rámec výstupů z ŠVP tak, aby byly maximálně využity vzdělávací možnosti žáka při respektování tzv. dvojí výjimečnosti těchto žáků.

Zabezpečení výuky žáků nadaných

1. Postup školy při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků

- Za nadaného žáka se považuje jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se považuje jedinec, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké

tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech.

- Vyšetření žáka v ŠPZ z důvodu diagnostiky mimořádného nadání doporučuje TU. Podnět k vyšetření mohou dát třídnímu učiteli i ostatní vyučující žáka nebo jeho zákonný zástupce.

- Pokud ŠPZ mimořádné nadání žáka potvrdí, může být vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu. Vzdělávání žáka je upraveno podle doporučení ŠPZ (obsah, metody, formy, materiální i personální zabezpečení).

- Mezi podpůrná opatření pro nadané žáky patří např. předčasný nástup dítěte ke školní docházce, rozšíření obsahu vzdělávání nad rámec stanovený ŠVP, účast na výuce ve vyšším ročníku, vytváření skupin žáků pro některé předměty, zadávání specifických úkolů a projektů, příprava na soutěže.

- Ředitel školy může na žádost zákonného zástupce žáka přeradit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí, kterou jmenuje ředitel školy. Ten také stanoví obsah a rozsah zkoušky. O zkoušce se pořizuje protokol, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.